



## PARKKONIJNEN ZIJN GEWILD

De konijnenhouders hebben met succes de huisvesting van hun vleeskonijnen dier-vriendelijker gemaakt. De keten staat op punt met 2 moderne slachthuizen en er is interesse van de consumenten naar kwaliteitsvol konijnenvlees. Te grote prijsdruk van kooikonijnen uit het buitenland kan echter de inspanningen van de sector te-nietdoen. – *Luc Van Dijck*

De studie- en demodag 'Konijnen in parken' in het ILVO in Merelbeke begon met een presentatie van Luc Maertens van ILVO-Dier over de resultaten van een enquête bij de Belgische professionele konijnenhouders. Die werden ondervraagd over hun ervaringen en problemen met parkhuisvesting. Vierentwintig bedrijven verleenden hun medewerking, dat is bijna 100% van de sector. Van de 23 bedrijven met voedsters (één bedrijf werkte uitsluitend met vleeskonijnen) waren er 10 bedrijven met minder dan 500 voedsters, 9 bedrijven met tussen 500 en 1000 voedsters en 4 bedrijven met meer dan 1000 voedsters.

### Nieuw systeem vraagt tijd

Twaalf van de 24 bedrijven huisvesten de vleeskonijnen in parken, sommige althans gedeeltelijk. De andere helft heeft nog uitsluitend kooihuisvesting voor de vleeskonijnen. In de periode 2014-2015 schakelden een vijftal bedrijven over, op vraag van het slachthuis of om zich in regel te stellen met de wetgeving. Zeven bedrijven waren al eerder omgeschakeld. Negen van de 12 bedrijven bouwden hun parken volgens eigen fabricaat; de overige 3 hebben hun parken aangekocht bij commerciële bedrijven. Twee van de 12 bedrijven hebben meteen geïnvesteerd in combiparken. Door de snelheid van de omschakeling – tegen 2016 moesten bedrijven werk maken van groepshuisvesting voor vleeskonijnen – was er nog te weinig kennis, met als gevolg dat een aantal systemen of materialen gebruikt werden waarvan de nadelen pas later duidelijk werden. Een punt dat terecht veel aandacht krijgt, is de vloer. Die moet én vriendelijk zijn voor de konijnen én gemakkelijk te

reinigen zijn. De meeste vloeren zijn gemaakt uit plastic big-genroosters.

### Meningen zijn verdeeld

Over de parkhuisvesting zijn de meningen verdeeld. Volgens de kwekers zijn de nadelen van parken vooral de volgende: meer werk voor reiniging en controle, hogere kosten voor de constructie en inrichting van de parken, de moeilijk te reinigen plasticbodem waarop meer mest achterblijft, de moeilijker rantsoenering. Over de hygiëne, de prestaties en de agressie zijn de meningen meer genuanceerd. Het risico op agressie tussen de vleeskonijnen neemt toe naargelang ze langer aangehouden worden. De konijnen worden best afgeleverd op 10 weken. Nu worden in België de konijnen meestal tussen 73 en 77 dagen oud afgeleverd bij een gemiddeld gewicht van 2,6 kg. Afleveren op 10 weken geeft lichtere aflevergewichten ( $\pm 2,4$  kg) terwijl de slachterijen iets zwaardere konijnen (2,5-2,6 kg) verkiezen.

Slechts een derde van de kwekers ziet duidelijke voordelen. Die liggen op het vlak van dierenwelzijn en minder voetzoolproblemen bij voedsters in combiparken, prijsvorming en werkplezier. Naargelang de kwekers meer vertrouwd zijn met het werken met parken, staan zij iets positiever tegenover deze systemen.

### Meerprijs is een must

Vanuit markteconomisch perspectief is een meerprijs noodzakelijk om de duurdere huisvesting en de hogere werklast te vergoeden. Even belangrijk is dat de konijnen die in diervrien-

delijke huisvestingssystemen gefokt zijn, gecertificeerd worden zodat men ze verder in de keten blijvend kan onderscheiden van konijnen die nog in klassieke kooisystemen worden gekweekt.

De vraag leeft of men die meerprijs ook in de toekomst kan garanderen. Daarmee zijn we aanbeland bij het panelgesprek. Dat werd geleid door Suzy Van Gansbeke (departement Landbouw en Visserij). Rond de tafel zaten Frank De Boeck van konijnenslachterij Lonki, konijnenhouder Luc Buyens en Luc Maertens.

Frank De Boeck merkte op dat de voorlopers konden profiteren van een hogere prijs. "Die meerprijs is zeker verantwoord. Al is hij vandaag wat afgetobd zodat de 'volgers' iets minder gestimuleerd worden tot verandering." Kwekers van parkkonijnen moeten aan de ene kant rekening houden met een licht verminderde productie en aan de andere kant met hogere kosten door meer arbeidstijd voor de ombouw van de parken, het nazicht van de nesten en konijnen en de reiniging.

"In België is het duidelijk dat parkkonijnen de norm zijn voor de toekomst", aldus nog Frank De Boeck. "De markt is vragende partij. Dit huisvestingstype wordt geapprecieerd door de samenleving en de consumenten. Het onderscheidt de parkkonijnen van konijnen uit andere huisvestingssystemen. Een duidelijke certificering moet dit onderscheidend karakter bevestigen." De vraag stelt zich hoe de markt zal reageren

## Het is beter voorop lopen dan achterna hollen.

wanneer de komende jaren ook andere landen (uit Zuid-Europa) dit type van parkhuisvesting zullen volgen? Frank De Boeck: "Dat is moeilijk te voorspellen maar dat zal zeker nog niet voor morgen zijn, ook omdat in deze landen de samenleving anders staat tegenover dierenwelzijn ..."

### Huisvesting

Alternatieve systemen vergen nieuwe vaardigheden. Voorlopers hebben het niet gemakkelijk. Eigen fabricaten hebben te lijden onder kinderziekten. Die moeten er nog uit. Commerciële systemen moeten goedkoper worden door meer concurrentie. Volgens konijnenkweker Luc Buyens vraagt het wat tijd vooral



Luc Maertens van het ILVO geeft uitleg bij de nieuwe huisvestingssystemen voor de konijnenhouderij.

eer nieuwe systemen op punt staan, en dat is ook met de parken het geval. "Een degelijk park moet om te beginnen goed te reinigen zijn. De bodem moet minstens dezelfde hygiënische condities toelaten als de draadbodems. Hij moet omkeerbaar zijn zodat hij ook goed aan de onderkant kan gereinigd worden. Als dat niet het geval is, dan nemen de ziekten toe en dalen de prestaties. De plasticbodems die vandaag gebruikt worden zijn nog voor verbetering vatbaar. Niet alle bestaande biggenroosters voldoen. De openingen moeten breed genoeg zijn om de mestkeutels door te laten. Zij mogen niet te dik zijn om de vervuiling te beperken en de draagvlakken moeten bol zijn om de urine snel weg te laten lopen. Er zijn nu enkele bodems gefabriceerd specifiek voor konijnenparken en die voldoen beter."

## MARKT STAAT ONDER DRUK

In België worden nogal wat konijnen ingevoerd, vooral levende konijnen uit Nederland. De laatste weken staat de markt echter serieus onder druk omdat we geconfronteerd worden met dumping van goedkopere kooikonijnen vanuit zuidse landen, vooral Frankrijk. Door een structureel overaanbod en het dalende verbruik wordt het overschot aan goedkopere kooikonijnen hier op de markt gebracht, om ze toch maar niet in te moeten vriezen.

De concurrentie voor de Belgische slachterijen is dan ook groot. Die druk weegt op de prijsvorming in België, niet alleen op die van de kooikonijnen maar ook op die van de parkkonijnen. Dat komt omdat sommige grootwarenhuizen die normaal parkkonijnen verkopen, zich toch laten verleiden om de

goedkopere buitenlandse kooikonijnen in de rekken te leggen. Op vraag van de Belgische supermarkten is de overschakeling naar parkhuisvesting ingezet. Het is dan ook cruciaal dat de warenhuizen zich aan hun engagement houden om alleen parkkonijnen aan te bieden en het broze marktevenwicht niet onderuit halen met de import van goedkope buitenlandse kooikonijnen. Een meerprijs voor parkkonijnen blijft cruciaal want de productiekosten liggen hoger. Slechts als de hele keten (producent, slachterij, retail, consument) het verhaal nauwgezet volgt, kan het parkkonijn zich onderscheiden en zal de meerprijs worden gerealiseerd. Een certificering is dus noodzakelijk om de hele keten te beschermen.

## Instroom

De bevraging heeft ons geleerd dat de helft van de konijnenhouders ouder is dan 55 jaar. Slechts 5 zijn jonger dan 40 jaar. "Voor het voortbestaan van de sector zelf en zeker voor het voortbestaan van de sectorale ondersteuning (onderzoek, promotie, ondersteuning en samenwerking ...) is een minimum aantal konijnenhouders vereist", zegt Luc Maertens. "We moeten oppassen dat we niet onder de kritische grens geraaken. De sector heeft enkele sterke troeven: we hebben de kennis en een diervriendelijk huisvestingssysteem. Het imago van de sector is verbeterd. We hebben de keten in handen met 2 goede slachthuizen en we hebben een consumentenmarkt die onze producten waardeert. Bovendien biedt de huidige nieuwe wetgeving een houvast om te investeren." Er is ruimte voor een paar nieuwe bedrijven, zeker wanneer oudere konijnenhouders hun activiteit stopzetten. Luc Maertens: "Tussen 500 en 1000 voedsters, dat is voor een startend bedrijf een interessante schaal. We spreken van 700 tot 800 voedsters voor één voltijdse arbeidskracht. Konijnen houden past overigens perfect in het kader van diversificatie, in combinatie met een andere bedrijfstak of wanneer de partner een beroep buitenshuis uitoefent." Er bestaat geen specifieke opleiding voor konijnenhouders. Starters kunnen het best de sector leren kennen door een stage op één of liefst verschillende goed draaiende bedrijven.



*Bezoek aan de onderzoeksstal van het ILVO in Merelbeke. Het vraagt wat tijd vooraleer nieuwe systemen op punt staan. De vloer krijgt terecht veel aandacht. Hij moet én vriendelijk zijn voor de konijnen én gemakkelijk te reinigen.*

## Toekomst

Wat kunnen we nog verwachten op het vlak van de huisvesting van voedsters? Het onderzoek spitst zich momenteel toe op parttime parkhuisvesting van voedsters waarbij zij de helft van de cyclus samenzitten. Dergelijke polyvalente parken moeten echter nog verder worden verbeterd. Maar de vraag blijft of deze kweekmethode een duidelijke meerwaarde heeft op het vlak van dierenwelzijn. Het leidt geen twijfel dat vandaag voor nieuwe stallen of bij verbouwingen een investering in modulaire parken de beste optie is. "Als we proactief te werk gaan, dan zullen we daar de voordelen van plukken", merkt Frank De Boeck op. "Als we nieuwe huisvestingssystemen ontwerpen waarbij we maximaal aandacht geven aan dierenwelzijn, dan zullen deze de wetgever ongetwijfeld inspireren en dan zullen we bij de opmaak van toekomstige reglementering niet voor verrassingen komen te staan." ■